

**HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE
DJELATNOSTI**

NACRT PRIJEDLOGA

**Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih
mreža i usluga**

Zagreb, 12. svibnja 2023.

I. OSNOVA ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

Člankom 12. stavkom 2. točkom 2., člankom 16. stavkom 1. točkom 1. i člankom 35. stavkom 1. Zakona o električkim komunikacijama (NN br. 76/22; dalje: ZEK) propisana je ovlast Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) za donošenje Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti električkih komunikacijskih mreža i usluga.

II. OCJENA STANJA I OBRAZLOŽENJE IZMJENA

ZEK je stupio na snagu dana 12. srpnja 2022. Odredbom članka 184. stavka 4. ZEK-a propisano je da će Vijeće Agencije u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ZEK-a donijeti Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti električkih komunikacijskih mreža i usluga (dalje: Pravilnik).

Prijedlog Pravilnika preciznije definira način i uvjete obavljanja djelatnosti električkih komunikacijskih mreža i usluga, mjerila kakvoće električkih komunikacijskih mreža i usluga, postupanje kod promjene operatora i prenosivosti broja javnih električkih komunikacijskih usluga, način i uvjete obavljanja usluga s posebnom tarifom, mjere suzbijanja prijevarnih i protupravnih radnji u vezi s pružanjem usluga s posebnom tarifom, način i uvjete uspostave električkog javnog imenika korisnika te način i uvjete uspostave službe davanja obavijesti (informacija) o brojevima korisnika brojevno utemeljenih električkih komunikacijskih usluga. Sastavni dio ovog Pravilnika čine: obrazac prethodne obavijesti o obavljanju djelatnosti električkih komunikacijskih mreža i usluga, pokazatelji kakvoće javnih komunikacijskih usluga u nepokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži i javnih komunikacijskih usluga u pokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži, pokazatelji kakvoće usluge pristupa internetu u nepokretnoj i pokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži, obrazac zahtjeva za promjenu operatora krajnjeg korisnika.

Prijedlog Pravilnika se usklađuje s novim ZEK-om te donosi sljedeće najbitnije promjene u odnosu na postojeći Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti električkih komunikacijskih mreža i usluga (NN br. 154/11, 149/13, 82/14, 24/15, 42/16 i 68/19):

1. Obuhvaćene su odredbe Pravilnika o prenosivosti broja (NN br. 24/25, 71/16 i 124/19) i odredbe Pravilnika o sveobuhvatnom javnom imeniku i službi davanja obavijesti o preplatnicima (NN br. 137/12), čime navedeni pravilnici prestaju vrijediti.
2. Obuhvaćene su odredbe o ugovorima između operatora i krajnjeg korisnika u dijelu koji se odnosi na ugovornu dokumentaciju odnosno na Sažetak ugovora.
3. Usklađenje Pravilnika u vezi s uvođenjem eura u Republiku Hrvatsku.
4. Uveden je jedan obrazac (umjesto postojeća tri) za promjenu operatora u nepokretnoj i pokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži.
5. Uvedeni su krajnji rokovi za realizaciju zahtjeva korisnika za javnim komunikacijskim uslugama i otklon kvara po prijavi korisnika u trajanju od 45 dana od dana potpisivanja ugovorne dokumentacije, odnosno od dana prijave kvara.
6. Uređena su prava i obveze posebnih društvenih skupina (osobe s invaliditetom, djeca, osobe starije životne dobi i osobe s posebnim socijalnim potrebama), na način da je

ustrojen savjetodavni mehanizam za sve četiri navedene skupine u cilju promicanja njihovih interesa.

III. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA PRAVILNIKA

Prilaže se tekst nacrtu Pravilnika.

OBRAZLOŽENJE ODREDBI PRAVILNIKA O NAČINU I UVJETIMA OBavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga

Članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje sadržaj i svrha Pravilnika.

Članak 2.

Ovim se člankom utvrđuje usklađenje Pravilnika s Europskim zakonodavstvom.

Članak 3.

Ovim se člankom daju značenja pojmova korištenih u Pravilniku.

Članak 4.

Ovim se člankom propisuju obveze vezano za opće i posebne uvjete pružanja usluga koji su sastavni dio ugovaranja usluga.

Članak 5.

Ovim se člankom uređuje ugovaranje i sadržaj ugovora između krajnjeg korisnika i operatora. Detaljnije su određena prava i obveze krajnjeg korisnika prilikom ugovaranja usluge s operatorom i dodatno je propisan sadržaj sažetka ugovora.

Članak 6.

Ovim se člankom propisuju slučajevi uvjetnog odbijanja zahtjeva za sklapanje ugovora uz procjenu platežne moći krajnjeg korisnika.

Članci 7. – 10.

Ovim člancima se uređuju načini sklapanja ugovora u poslovnim prostorijama, izvan poslovnih prostorija, sklapanje ugovora na daljinu uz primjenu posebnog zakona za sklapanje ugovora na daljinu. U članku 8. izmijenjena je odredba vezano za davanje suglasnosti za sklapanje ugovora prvim računom, na način da se iste ne primjenjuju u slučajevima kada korisnik sklapa novi ugovor pod nepromijenjenim uvjetima.

Članak 11.

Ovim se člankom propisuju uvjeti ugovora koji se smatraju nepoštenim i na štetu krajnjeg korisnika.

Članak 12. – 14.

Ovim se člancima određuje primjenjivost ugovora u slučajevima za krajnjeg korisnika koji unaprijed plaćaju javne komunikacijske usluge *prepaid*, prijenos ugovora na drugu osobu i mogućnost prijenosa prava i obveza iz ugovora na privremenog krajnjeg korisnika.

Članak 15.

Ovim se člankom propisuju mogući slučajevi privremenog isključenja krajnjeg korisnika.

Članak 16.

Ovim se člankom propisuju slučajevi prestanka ugovora obveza izračuna naknade za prijevremeni raskid ugovora u roku od jednog radnog dana (prije dva radna dana).

Članak 17.

Ovim se člankom propisuju uvjeti nakon isteka obveznog vremenskog trajanja ugovora.

Članak 18.

Ovim se člankom propisuje prestanak i postupak u slučaju smrti fizičke osobe i prestanka postojanja pravne osobe, na način da kada usluge nisu korištene operator mora izvršiti otpis svih mjesecnih naknada nastalih od trenutka smrti do zaprimanja obavijesti o tome.

Članak 19.

Ovim se člankom propisuju slučajevi raskida pretplatničkog ugovora i propisana je obveza operatora o pružanju informacija o postojanju potraživanja i naknade za prijevremeni raskid ugovora.

Članak 20.

Ovim se člankom propisuje sadržaj cjenika usluga s kojim krajnji korisnik mora biti upoznat.

Članak 21.

Ovim se člankom propisuju obveze operatora koje se odnose na usporedbu cjenika.

Članak 22.

Ovim se člankom propisuje zaštita od prekomjerne potrošnje i zlouporabe na način slanja obveznih obavijesnih poruka krajnjim korisnicima. Uvedeno je i obvezno slanje obavijesti u slučajevima ako je potrošnja četverostruko veća od prosječnog računa kao i isključenje usluga u navedenom slučaju.

Članak 23.

Ovim se člankom propisuje izgled i sadržaj računa za pružene usluge kao i osnovni sastavni elementi podrobnog ispisa računa.

Članak 24.

Ovim se člankom propisuje mogućnost zabrane odlaznih poziva, informiranje krajnjih korisnika o potrošnji te ograničavanje korištenja usluga s posebnom tarifom. Dodan je dio koji omogućava krajnjim korisnicima postavljanje limita potrošnje što je dosad bilo određeno odlukom.

Članak 25.

Ovim se člankom propisuje obveza operatora o informiranju krajnjih korisnika u cilju postizanja transparentnosti putem besplatnog pristupa Službi za korisnike, pružanje informacija o uslugama i potrošnji. Uvedena je mogućnost isključivanja primanja informativnih poruka po zahtjevu korisnika osim obvezujućih poruka sukladno zakonu i ovim Pravilnikom.

Članci 26.

Ovim se člankom propisuje rješavanje prigovora krajnjih korisnika pri operatoru u dva stupnja te mogućnosti nastavka postupka rješavanja spora pred Agencijom.

Članak 27.

Ovim se člankom propisuju obveze operatora kod otklanjanja kvara kao i prava krajnjih korisnika na naknadu u slučaju nepravovremenog otklona kvara. Uveden je rok od 45 dana od dana prijave kvara nakon kojeg krajnji korisnik neovisno o ostvarenom pravu na naknadu ima pravo na raskid ugovora.

Članak 28.

Ovim se člankom propisuju dodatna prava za korištenje usluga u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži.

Članak 29.

Ovim se člankom propisuju određena prava za krajnje korisnike za unaprijed plaćene usluge (krajnji korisnici pokretnih elektroničkih komunikacijskih usluga i usluga javnih govornica).

Članak 30.

Ovim se člankom propisuju obveze za operatore koji pružaju usluge pristupa internetu u dijelu koji se odnosi na oglašavanje, garantiranje minimalne brzine, mjerjenje alatom HAKOMetar, HAKOMetarPlus. U navedenom članku dodana je odredba koja daje mogućnost korištenja vlastite opreme krajnjeg korisnika i obveza objavljivanja parametara neophodnim za korištenje iste na internetskim stranicama operatora.

Članci 31. – 34.

Ovim se člancima propisuju zahtjevi prema operatorima vezano za prava krajnjih korisnika posebnih društvenih skupina. Savjetodavni mehanizam je proširen na sve posebne društvene skupine u cilju zaštite njihovih prava.

Članci 35. – 49.

Ovim se člancima propisuju način i uvjeti obavljanja usluge s posebnom tarifom. Detaljnije su propisana pravila za postupanje operatora, ugovor o pružanju usluga s posebnom tarifom, suzbijanje zlouporaba, pravila za oglašavanje, uspostava poziva, sadržaj usluge i sl.

Uvedena je definicija operatora s posebnom tarifom na način da su to pravne osobe koje omogućavaju tehničko funkcioniranje usluge s posebnom tarifom, obračun i naplatu za ostvarene usluge te pristup mreži u svrhu ostvarivanja unaprijed određenih dodatnih sadržaja i usluga. Navedenim je postignuto da davatelji sadržaja usluga s posebnom tarifom ne spadaju u operatore usluga s posebnom tarifom. Dodana obveza dodatne potvrde za korištenje jednokratnih usluga s posebnom tarifom čiji je iznos veći od 1 eura.

Članci 50. – 68.

Ovim su člancima propisana prava i obveze u vezi s promjenom operatora i prenosivosti broja. U bitnom, dosadašnje odredbe ovog Pravilnika koje su definirale promjenu operatora u nepokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži, spojene su s odredbama Pravilnika o prenosivosti broja, a u cilju sveobuhvatnosti cjelokupnog postupka i načina oko promjene operatora i prenosivosti broja. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, Pravilnik o prenosivosti broja prestaje vrijediti. Uveden je jedan obrazac (umjesto postojeća tri) za promjenu operatora u nepokretnoj i pokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži. Postupak promjene operatora u nepokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži skraćen je s pet na tri radna dana.

Članci 69. – 72.

Ovim se člancima propisuje obveze operatora oko izdavanja javnoj imeniku i uspostavljanje službe za davanje obavijesti o korisnicima javnih električkih komunikacijskih usluga, a koje odredbe su prenesene iz Pravilnika o sveobuhvatnom javnom imeniku i službi davanja obavijesti o pretplatnicima (NN br. 137/12), koji stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje vrijediti.

Članci 73. – 76.

Ovim se člancima propisuje postupak općeg ovlaštenja za obavljanje djelatnosti električkih komunikacijskih mreža i usluga na način obavještavanja Agencije i izdavanje potvrde od strane Agencije. Također, u navedenom dijelu propisana je i obveza operatora glede prikaza pozivajućeg broja u svrhu sprječavanja lažiranja pozivajućeg broja.

Članci 77. – 83.

Ovim se člancima propisuje obveza operatorima glede osiguravanja kakvoće djelatnosti električkih komunikacijskih mreža i javnih komunikacijskih usluga kojima je detaljnije opisan postupak mjerena kakvoće kao i usporedivost mjerena, objava podataka o kakvoći,

obveze oko sustava za obračun i naplatu javnih komunikacijskih usluga kao i mjerila koje isti moraju ispunjavati.

Članci 84. – 85.

Ovim se člancima propisuju prijelazne i završne odredbe.